

PRZEDMOWA

W niniejszym tomie zebrano referaty V Ogólnopolskiego spotkania fotogrametrów zorganizowanego w Krakowie przez Sekcję Fotogrametrii i Teledetekcji Komitetu Geodezji PAN. Współorganizatorem trzech ostatnich seminariów był Zakład Fotogrametrii i Teledetekcji Akademii Rolniczej. Zestawienie tematów tych spotkań, które odbyły się w latach: 1988, 1992, 1993 i 1995 znajduje się w przedmowie do *3 woluminu* tej serii wydawniczej tj. *Archiwum Fotogrametrii, Kartografii i Teledetekcji, Kraków 1995*.

Głównym współorganizatorem i inicjatorem 3 ostatnich seminariów zlokalizowanych w Akademii Rolniczej w Krakowie był nieodżałowanej pamięci **dr inż. Zbigniew Węgrzyn**, który przedwcześnie odszedł 31 stycznia 1997 r. - do końca swych dni aktywny w przygotowaniach tego Sympozjum. Utraciliśmy wspaniałego współpracownika, cenionego nauczyciela akademickiego, szlachetnego człowieka, oddanego sprawom swojego zawodu i wychowania młodzieży studenckiej. Społecznika, doskonałego organizatora, który bardzo skutecznie działał jako współprzewodniczący Komitetu Organizacyjnego naszych Seminariów i Sympozjów. W imieniu członków Sekcji wyrażam podziękowanie, cześć i uznanie dla Jego poczynań i dokonań. Bardzo nam Ciebie brak Zbyszku.

Tematyką tegorocznego spotkania jest „**Nowoczesna ortofotografia i GIS dla potrzeb gospodarki terenami**” Celem jest wymiana wiedzy związanej z technologiami wytwarzania nowoczesnej ortofotografii oraz przedstawienie praktycznego jej wykorzystania w Geograficznych Systemach Informacyjnych dla potrzeb gospodarki terenami. Jest to obszerna tematyka biorąc zwłaszcza pod uwagę to, że gospodarka terenami obejmuje planowanie przestrzenne, administrację, kataster oraz szereg prac realizacyjnych związanych z użytkowaniem terenu.

Tematyka ortofotografii była wielokrotnie poruszana na różnych ogólnopolskich seminariach i sympozjach organizowanych przez Stowarzyszenie Geodetów Polskich a zwłaszcza przez Polskie Towarzystwo Fotogrametrii i Teledetekcji. Ale szczególną rolę w tej tematyce odegrało **Międzynarodowe Sympozjum nt. „Technika ortofotografii”**. Zostało zorganizowane w dniach 19 - 21 września 1974 r. przez pracowników Zakładu Fotogrametrii AGH. Odbyło się pod patronatem Międzynarodowego Towarzystwa Fotogrametrycznego (MTF) i Polskiego Towarzystwa Fotogrametrycznego (PTF) przy współpracy dr Teodora J. Blachuta z *National Research Council* w Ka-

nadzie. W symposium brało udział 120 osób z 20 krajów świata - w tym wielu uczonych, działaczy i przedstawiciele ówczesnych władz MTF.

Zreferowano i przedyskutowano 18 prac dotyczących technik ortofotograficznych, ich zastosowań w różnych dziedzinach zagadnień produkcyjnych, instrumentalnych i dotyczących automatyzacji.

Jedną Sesję poświęcono „*panel discussion*” nt. „Wyposażenie instrumentalne w ortofotografii”. Przygotował i prowadził tę dyskusję dr T.J. Blachut z udziałem tak znakomitych fotogrametrów jak dr S. Gamble (ówczesny Prezydent MTF), dr F.J. Doyle, Prof. G. Inghillieri, dr B. Dubuisson, doktorzy: D. Hobbie, Vigneron, Stewardson, Collins, Szangolies, Friedman i inni.

Wszystkie referaty opublikowano w języku polskim i języku angielskim w Wydawnictwie AGH.

W języku angielskim p.n. „*Papers for the International Symposium on Orthophoto Technique*”, Kraków, 1974. Publikacja ta stanowi część *International Archives of Photogrammetry*. Natomiast w języku polskim opublikowano je w zeszytcie 39 (Geodezja) Zeszytów Naukowych AGH, Kraków 1977. Zamieszczono w nim również „*panel discussion*” po polsku.

Jak wiadomo ortofotografię sporządzono pierwszy raz we Francji w latach trzydziestych tego stulecia za pomocą restitatora Gallus - Febera. jednak szerzej zainteresowano się techniką dopiero w latach 1950-tych, kiedy w USA Russell K. Bean przeprowadził udane eksperymenty z wytwarzaniem ortofotografii i zbudował pierwszy ortofotoskop. Zatem nasze krakowskie międzynarodowe symposium odbywało się w okresie intensywnego rozwoju tego sposobu opracowywania map ortofotograficznych.

Dzisiaj po 45 latach nowych dokonań w tej dziedzinie mamy do czynienia z zupełnie zmienionymi technologiami opracowań mapowych. Są to zmiany tego rodzaju, że niejednokrotnie musimy mówić nie o **ortofotografii** a o **ortoobrazach**, gdyż zobrazowania służące do sporządzenia map cyfrowych nie zawsze pochodzą z obrazów fotograficznych. Chciałbym wyrazić nadzieję aby obrady i materiały powstałe w rezultacie zorganizowania tego symposium, spełniły choćby w części podobną rolę w Polsce jaką w świecie odegrało przed prawie wierz wiekiem odbywające się również w Krakowie spotkanie międzynarodowe na ten temat.

Zbigniew Sitek
Przewodniczący Sekcji Fotogrametrii
i Teledetekcji Komitetu Geodézji PAN